

Teraskõht

Ma ei oska laulda. Aga räägitakse, et mõnikord on mõnel patrulli õhtusel koosviibimisel õnnestunud teistel kändudel mulle mõnd „lõõgastusmedikamenti” rummi sisse puistata – jah, siis räägitakse, et ma olla mõnikord laulnud. Räägitakse, et need laulud olla nii hinge tagurpidi keeranud, et vähemalt üks tegelane läks ja tõmbas kõhu peal lahingugranaadi lahti – noh, et siit ilmast kindlalt minema saada. Ja teine olla kaks päeva nutnud. Tõearmastus sunnib mind oletama, et ju nad olid lihtsalt liiga pilves ja neil sündmustel pole midagi tegemist mu laulmisega, mille teadlikud katsed meenutavad torudesse kinni jäänud rotti. Nii et pigem oleks mind laulmise eest maha lastud. Kui neil lugudel üldse mingit tõepõhja on. Keegi pole lindistanud ja pole kuigi usutav, et salvestusseadmed pidid selle peale rikki minema.

*Ühel kodutul survivalistil
lahinguskortšer on alati vöö,
halo renderdab visuaalmustrit
ja droonid on peakohal päeval ja ööl*

Ilmselt pole hea stiil alustada lugu halbade värssidega, mille teeb veel halvemaks asjaolu, et need jäljendavad sajandivanust laulu paigast, mida pole olemas väga mitmes mõttes – pole aega ega paika, kus see laul loodi, ja pole kunagi olnud paika ega aega, kus seda laulu oleks võidud päriselt laulda. Ma olin väga väike, kui seda laulu esimest korda kuulsin, ja kui hakkasin uurima, millal küll oli mu rahval selline romantiline vabaduseaeg, siis selgus, et nende värvikate seikluste aeg oli üks süngemaid – sõda, nälg, ja haigused viisid meid väljasuremise piirile. Nii et mida see ikka teeb, kui seda omakorda pilastavad vähesed järelejäänud, kellele see midagi ütleb?

Võib-olla on legendid mu lauluoskusest seotud sellega, kuidas „ma hävitasin inimkonna”? Või, noh, vähemalt muutusin ilmselt kõige vihatumaks inimeseks maailmas. Mulle endale küll tundub, et Alissaga mul igas mõttes vedas. Või kõik siin ilmas on vaatenurga küsimus. Kas mul oli vedanud, et olin elus? Ja kaotanud lapsed, sõbrad, elukaaslase ja üldse kõik, kes mulle midagi tähendasid? Ma olin juba siis saja ringis ja oleksin ilma kogu mind elus hoidva kolita ammu surnud. Kõik ühenduskohad valutasiid – mu silmad valutasiid, mu kõrvad valutasiid, mu nina valutasiid. Mu kurk ja kopsuräbalad valutasiid, kui pump neid täitis, ja mu sisikond suutis midagi peeru ja virtsa tootmisest enamat ära teha ainult ensüümides ligunedes.

Aga elus olin ja olen seetõttu, et sattusin kunagi, Alissaga kohtumisest veel veerand sajandit varem tegelema õige asjaga. Mu enda rahva kilplased irvitasid järjekindlalt mu katsete peale aatomitehnoloogiatega tegelema hakata ja kui Lolluse Aeg järjest tuure kogus ja mingid toleaeagsed rohelised idioodid hakkasiid päris tõsiselt ründama põhjavellede Olkiluoto tuumajaama, asusid vabatahtlikuna appi. Seda mäletati. Ja kui kõik kokku kukkus, leidis mulle Olkiluoto Turvatsoonis nurgake.

Seda enam, et ma olen siinamaale kasulik. Ma oskan üht-teist ette võtta arvutite ja kõigi küberneetiliste ajamitega ja kui olen järjekordselt tüdinud siseruumides istumast, lähen patrulli. See on alati nii veider – mu ülemuse ja vana sõbra Jukka suu meenutab sedehyäiretega vihmaussi, kui teatan, et lähen. Aga Skoutmaster – nagu teda kutsutakse – on jälle õnnelik, sest tal on pidevalt probleeme patrullijate leidmisega ja nii on kõrgemas juhtkonnas kokku lepituid, et kõik, kes ise tahavad, on alati teretuldud. Nii et kuigi ma olen Turvatsoonile palju väärtuslikum arvuti peal lamades, halo otseühenduses kogu kohaliku pilvega, ei taha ma ainult unelmates elada.

Alissa põgenes. Ta mõlemad käsivarred olid sidemetes ja ta pükste vasak värvlivahe ja natuke sealt allapoole läikis punaselt; hiljem sain teada, et see oli seljahaavast, millele ta ise oli, nii hästi kui käsikaudu suutis, plaastri liiminud. Saage aru, ta on paindub nagu uss, mitte nagu mina, kes poleks sellega parimatelgi päevadel hakkama saanud; ja kui ma kirjutaksin eksoskeleti turvaseaded üle ja paneksin selle mind niipidi keerama, käiks lihtsalt pröks ja lugu läbi...

Esimeseks nägin teda muidugi droonikaamera kujutisel, kui minu masinad olid mind hoiatanud, et võõrad droonid kogunevad raisakotkastena millegi ümber. Läksin lähemale ja varsti näitasid mu aparaadid üle kahvatuhalli lagendiku, kunagise heinamaa roomavat kogu. Roomas ta sellepärast, et üks teda jälitavatest droonidest oli ta liimiga kokku lasknud ja kuigi ta käed ja üks jalg näisid vabad olevat, vedas ta kaasa aukartustäratavas koguses põõsaid ja oksarisu. Need muidugi murdusid ükshaaval lahti ja üks ta oleks neist vast mõne kilomeetri järel vabanenud, kasvõi pükste ohverdamise hinnaga, kuid orjaliimi mõte ongi liikumist aeglustada, mitte tappa.

Ma tulistasin kõigepealt alla droonid ja siis kõndisin aeglaselt lähemale. Ma ei teadnud, kas tal on relv või kas ta ei hoi viimaseks hetkeks mingit ebameeldivat üllatust. Ta jälgis mind tulemas. Ta jäi liikumatuks ka siis, kui ta ette seisma jäin ja teda pilguga mõõtsin. Muidugi mitte ainult pilguga. Umbes meeter kuuskümmend. Umbes 50 kilogrammi. Üsna korralikud matkariided, kuid mitte mingit kaitset; relvi ka ei paistnud. Muundatud silmad, tugevdatud optika ja ilmselt mingid salvestid-võimendid. Ilmselt muundatud nahk, ma ei näinud korralikult selle alla, aga midagi oli sealgi kindlasti.

Selge, android, kõige tõenäolisemalt seksbot. Niipalju, kui infraskanner näitas, oli ta keha lihtsalt... noh, selline viieteistaastase natuke sporti teinud tüdruku keha, nagu üks tüüp selliseid on. Ma ise eelistan naiselikumaid, kuid sellised käivad kah.

„Tere. Mina olen Zokkar, Olkiluoto patrullist. Mis sa oled ja mida sa siin teed? Saad sa minust aru?” Selguse huvides – Zokkar on mu tähis, kui patrullis olen.

„Ma olen Alissa. Ma jooksin Graadist ära. Kas sa aitad mind? Nad on kohe siin, nende droonid ei lenda kaugele. Kui sa mind ei aita, on sul targem põgeneda.”

Turtsatasin. „Graadi orjapüüdjad. Mida sa neile tegid, et nad sinu järel siia tulevad? Ja kuidas sa üldse siiani jõudsid?” Sest midagi selles loos ei klappinud – Graadini või pikemalt Petrogradini oli oma kolmsada kilomeetrit.

„Sellele küsimusele vastamiseks oleks palju abi teadmisest, kus ma õieti olen.” Ta hääli oli madal, kähe ja väga väsinud, selles oli mingit sisemist tugevust ja meeldivat sarkasmi. See oli intelligentse olendi hääli. Ta kõneles inglise keelt, mis mul kuidagi kõrvu kraapis – see oli kuidagi väga tuttav, kuigi ma ei osanud seda paika panna.

Nimetasin koordinaadid ja lisasin lähima asula nime. Vaatasin selle ise ka kaardilt – sel polnud enam tähendust, väljaspool turvatsoone liikus ainult minu- ja Alissa-suguseid. Või veel hullemaid. Palju hullemaid.

„Hm, siis ma olen tubli. Aga mul on endalgi vaid oletused, miks mind nii visalt jälitatakse. Ma eeldasin, et nad ei julge üle sajakonna kilomeetri Soome tulla.”

„Räägi mõni.”

„Noh, mind on täiendatud. Või sa arvad, et ma olen päriselt selline? Alguses ma arvasin, et keegi on hunniku raha kulutanud. Aga nii visa jälitamine võib tähendada, et kellegi eksperimentaalne materjal võttis jalad alla.”

„Näiteks?”

„Kust mina tean.”

Ehk siis ei öelnud ta mulle midagi. Tõstsin skanneri. Ta võpatas, ent küllap nägi siis, et relvaks on see riist liiga kohmakas.

Ega ma palju targemaks ei saanud, ta oli android või minusugune – transhumaan. Ma ei ütle „inimene” mitte sellepärast, et ma vähimatki hooliks „puhaste” arvamusest, vaid selguse huvides ja austusest selle vastu, kes ma sündides olin. Ma kaalun umbes 130 kilogrammi, aga igasugust orgaanilist sodi on „minus” vaevalt 30 kilogrammi jagu järel. Inimesena olin muidugi poole raskem – eks minagi kippusin vananedes koguma kõhu ümber täiesti ebavajaliku talvevaru. Aga ükskõik, mida ma endaga teinud oleksin, ükskõik, kuidas ma pingutanud oleksin, oleksin juba aastakümneid tagasi surnud – kui poleks valinud tollal uudsed operatsioonid, et ülesütlevaid osi välja vahetada, ja osanud ise kaasa rääkida ja koos paraja portsu vedamisega... muutunud selleks, mida nüüd nimetati esimese laine transhumaanideks.

„Ole paigal, mu nuga on väga terav.”

Mida Alissa mulle ikka teha oleks suutnud, kui temas just midagi nii-öelda järgmisel tehnilisel tasemel ei peituks? Jah, see risk oli alati, aga igal sammul kartmisest olin ammu üle saanud. Me kõik peame kord surema, palju tähtsam on, kuidas sa veedad need aastad, mis veel elus oled. Kummardusin ja lõikasin ta liimist välja. Liimi nanod tahtsid ka nuga kinni võtta, nii et selle aktiivtera hakkas sisisema ja vinguma kallalekippujaid põletades; need olid targad ja neid oli palju.

Vandusin. „Pükstest jääd sa ilma.”

Ta noogutas kiiresti ja päästis vöörihma lahti. Viskasin püksid paar meetrit eemale ja põletasin skortšeriga tuhaks. Nanoneutralisaatorit oli mul vaid üks väike pudelike, pihustasin selle ettevaatlikult ta särgisabale ja tundus, et sinna kinnitunud sodiga tuli see toime.

„Võta jakk ka ära. Sul jookseb selg verd.”

Ta vaatas mind paar sekundit, siis jõudis otsusele – võin vaid oletada sõnastust, aga küllap midagi sellist, et „mis mul ikka üle jääb” – ja ajas riided maha.

„Mis sul siin juhtus?” uurisin sügavaid lõikeid ta seljal.

„Lõikasin jälitaja välja.”

Uau. Olgu. „Palju sa valu kannatad? See tuleks kokku liimida.”

„Mitte palju rohkem, kui juba kannatanud olen. Ma olen liiga palju ainult inimene.”

Mühatasin ja ulatasin talle tableti ja veepudeli. Ta neelas selle alla ja võttis paar lonksu.

„Ega sul midagi selle vastu ei ole, et ma selle kõik ära joon?” raputas ta pudelit.

„Joo.”

Ta jõi kogu selle umbes liitri paari sekundiga ära.

Mina puhastasin sellal hädapäraselt ta haava, lasin selle klambritega kinni ja liimisin seekord korraliku plaastri peale. Ma olin teda kogu aja muidugi skaneerinud ja laekuvad andmed ajasid mu natuke segadusse. Kõigepealt, loomulikult polnud ma hetkegi raisanud oletusele, et ta võiks päriselt olla mingi 15-aastane tüdruk – võimalus selline leida siit külmalt surevalt kõnnult radioaktiivse taeva alt kuulus koomiksite ja art-porno valdkonda. Ta nägi küll selline välja, aga ta nahk oli täis polümeere, lihased piesoelektrilisi pseudokiude ja ta veres oli rohkem nanosid kui orgaanikat. Ta silmad olid modifitseeritud, seal olid valgusvõimendid, kaitsekatted ja vähemalt kolm kihti andmedispleisid, ta kolp oli modifitseeritud räni – ehk siis arvuti, võib-olla lausa halo – ja ta kõhus istus mingi suur osaliselt metalne asjandus, mis vähimatki ei üritanud midagi looduslikku teeselda.

Ja ta orgaaniline osa tundus androidi jaoks liiga korralik. See nägi tõepoolest terviklikult inimlik välja, ehk siis võib-olla poleks bioloogiline osa ilma lisanditeta eluvõimeline, sest liiga palju on

puudu, kuid „inimest” tundus seal olevat hulga rohkem, kui isegi oleks vaja vaid inimaju eluspidamiseks loomuliku vereringe abil. Lühidalt – eks ta tõenäoliselt midagi minusugust oli – transhumaan –, aga teiselt poolt oli tohutult vaeva nähtud ka selle seksboti väljanägemisega.

Ja siis juhtus korraga mitu asja. Kiirgusindikaatorid andsid häire – keegi üritas multikanalsidet, ehk proovis kas minu ja droonidevahelist ühendust segada või kontrollis igaks juhuks, ega mul juhuslikult mõni liigne andmesisend lahti ei ole. Droonid tulid automaatselt mulle lähemale nagu koerad peremehe juurde ja selle aja peale oli ka minu halo juba näidanud kolme kogu läbi kuivanud kuusemetsa meie poole tulemas.

Misasjad need olid? Inimese kohta natuke liiga suured... Graadi miilitsad – ehk sealsed tapjarobotid, nagu neid sünge sarkasmiga nimetati? Kirusin omaette. Olgem ausad, kui ta oleks olnud seksbot, poleks ma kõhelnud, vaid oleksin ta sinna söödaks jätnud. Minu töö oli miilitsad likvideerida, ent ükski robot ei ole väärt isegi seda laskemoona, mis ma miilitsate peale kulutan.

Eks see oli kole aeg suuremale osale inimkonnast, kui „kodumasinad” hakkasid kõike tegema paremini kui bioloogiline „looduse kroon”. Turvatsooni valvasid AI-d ja robotid, isegi minusugune transhumaan korralikus militaarklassi küborgikehas oleks seal vaid seganud. Patrull hulkus kaugemal, turvatsoonidevahelisel eikellegimaal selleks, et teha natuke intelligentsemaid otsuseid; nagu antud juhul, et mida selle kuradi Alissaga õieti ette võtta?

Oli ta inimene?

Aga mis see mulle korda peaks minema?

Mis peaks üks inimene korda minema pärast seda, kui neid suri Maal paari aasta jooksul seitse miljardit, selle täpsuse piires seitse kaheksast? Kui venelastel läksid asjad pisut käest ära ja väike nagin võimu ümber kasvas kodutuuma- või tuumakodusõjaks, kui siis tuli Siberit Hiina eest tuumarelvadega kaitsta ja kui ameeriklased keelasid hiinlastel Venemaa päris maatas teha ja et anda edasi vihje, et neil on tõsi taga, tuli uputada Hiina laevastik ja... ja nii edasi ja nii edasi – mingi piir oli murtud ja nii nagu varem terror, muutusid igapäevaseks tuumaplahvatused. Ja siis läks kõik muu paigast ära ja siis hakkasid Euroopa poole liikuma sajad miljonid ja kõik need, kes ei taibanud, mis toimub, leidsid kiire ja kurva otsa ja korraga oli igal pool sõda ja kaos ja ellu jäid ainult need, kes suutsid päästikule vajutada piisavalt kiiresti, et edasitungiv meeleheitel inimrämps neid endi alla ei matak...

Vaatasin ringi. See koht ei olnud parem ega halvem kui mingi teine. „Tule lähemale.”

„Tuli tahtmine seksida?” küsis ta natuke pehme keelega. Hm, olgu – ma olin talle ju andnud valuvaigistit oma annuse...

Kogud hakkasid jooksuma. Viskasin oma mantli meile peale – muidugi polnud see mingi lihtne kangas, vaid nanorobotitest kaitsekate.

Alissa liibus minu vastu.

„Käitu korralikult! Suudad sa end valitseda? Saad sa ikka aru, et meid rünnatakse?”

„Kui veidraid ettekäändeid mehed leiutavad!”

Vandusin taas. Midagi oli väga valesti. Võis ta ikkagi olla mingi lõks? Seksbot, mis teatud piirini inimest teeskles – et jätta muljet, et temaga üldse tasub tegeleda? Ent mis selle mõte oleks? Tollal mul erilisi vaenlasi ei olnud ja kuigi Graad oli muidugi tuntud alatu sigatseja, oleks tegemist tõsise ülepingutusena.

Kogud tulid endiselt lähemale, vahemaa oli vähenenud kilomeetrile ja niipalju, kui neid sellelt distantsilt skaneerida suutsin, ei paistnud neis midagi erilist.

Nägin, et üks neist sihtis mind millegagi. Tulistasin ja ta lendas räbalateks. Teine, selle asemel, et

oma relva haarata, sukeldus esimese pillatud asjanduse poole. Kolmas vupsas minu ja teise vahele. Teda tulistades kaotasin sekundimurdosa ja too teine jõudis seadme nupule vajutada, enne kui ma selle räbalateks lasin.

Alissa käsivartest ja jalgadest tungisid välja noad. Nanodest moodustatud terad täpsemalt –sedalaadi tehnikat skaneerides ei avasta ja lähidistantsilt ajavad asja ära...

Olin olnud valvel ja virutasin ta eemale. Ma ei lasknud teda räbalateks, sest nägin ta silmis üllatust ja... kuidas ma seda seletan – ma olin päris veendunud, et nägin, kuidas ta toimuva vastu võidelda üritab. Lasin skortšeri kukkuda, haarasin noa, lasin – loomulikult samuti nanodest – tera maksimaalpikkusele ja raiusin tal ühe löögiga jalad alt.

Ta jäi sinna lamama ja vaatas mulle nukra muigega otsa. Verd peaaegu ei tulnudki; ka haavadest kätes, kust välja tunginud terad tasapisi keha sisse tagasi tõmbusid.

„Kas sa nüüd tapad mu? Rohkem ma sulle ohtlik ei ole, nüüd ma tean, kuidas seda juhtida. Aga sel pole vist enam tähtsust.”

Ta sulges silmad ja avas need mõne sekundi pärast, kuni ma kõhklesin. Ta uuris mind nukra muigega. „On mul lootust? Ära ainult venita. Palun. Või usud sa mind? Väga halb tutvuse algus muidugi... Pehmelt öeldes.”

„Tahad sa elada või tahad sa surra?”

„On mul võimalusi?”

„Valitsed sa end nüüd? Aga palun ausat vastust.”

„Ausat? Kust mina tean? Noh, loogika ütleb, et palju selliseid ühekordseid üllatusi mu sees ikka olla saab... Ja lõpuks pole mul aimugi, kaua ma ilma jalgadeta...” Ta uuris alles nüüd ise lähemalt, mismoodi ta poolest reiest äralõigatud jalgade otsad välja näevad.

„Jalad olid sul päris ilusad,” ei suutnud ütlemata jätta. „Kuule, ma korgin need otsast kinni ja kui kiiresti teeme, ei lähe need enne hapuks, kui ma saan su kuhugi, kus sind jälle kokku pannakse. Või pannakse uued. Aga ma ei taha rohkem üllatusi.”

„Ma oleks su ka sellest eelmisest heameelega säästnud. Ma olen sulle muidugi väga tänulik. Kuigi ma ei saa aru, miks sa seda teed.”

„Noh, sinust võib mingit kasu olla.”

Ta turtsatas. „Jah, nüüd pole vaja isegi jalgu kõrvale lükata.”

„Noh, ise oled süüdi, et muutusid pisut teravaks.”

„Kui romantiline. Kohe esimesel kohtamisel teed kõik, et naine sinu juurest kuhugi ei läheks.”

Ta hakkas mulle natuke meeldima. Saage aru, need ei saanud kuigi hästi olla mingid tehisintellekti vastused, selleks olid need liiga inimlikult sarkastilised. Kummardusin teda uurima.

„Hm, kas peab nende su jalahaavadega ka midagi ette võtma? Selg sul ju jooksis verd. Verest tühjaks sa vist ei jookse? Tegelikult oleksid ammu jooksnud, kui inimene oleksid.”

Ta uuris ise ka oma jalakõnte. „Seljaandur ei puutunud muu süsteemiga eriti kokku ja ega erinevad inimesed, kes mu täiendustega tegelesid, vist ei arvestanud, et ma selle suurema jamata kätte saan.” Ta hakkas jälle uimaseks muutuma. „Kuule, sa vist ei taha, aga sa võid... Ma ajan jama, eks ole?” katkestas ta ennast.

„Selles on sul tõesti reservatsioonideta õigus,” ütlesin südamlikult.

Ta lasi end selili ja kui ta end pisut sättis, meenutas ta mingil absurdsel moel mõnulevat kassi – surnud, tolmuks pudeneval rohul vedelev purustatud küborg...

„Kuule, sa vist ei saa üldse aru, kes ma olen, eks ole?” ajas ta siis silmad pärani.

„Ei.”

„Vähemalt et ma ei ole seksbot?”

„Sul on bioloogiline aju või teeskled sa millegipärast väga usutavalt morfiumikaifi.”

„Nojah... Kuule, see on pikk lugu – mul oli valida see keha ja... noh, teised valikud olid halvemad. Ja nüüd ma lülitun välja, sest mu omad rohud rakendusid automaatselt jalgade äralõikamisel ja kuna nende toime liitub sinu antuga, langevad mu TEPS-id praegu nagu langevarjuta langevarjur... Uh, kas ma pole vaimukas... Noh, madalamate primaatide liigas ilmselt...”

*

Kolm neljandikku oma elust kirjutasin ma lugusid. Mitte elukutsena ja väga vähe ilukirjandust, kuid ikkagi väljendasin maailma läbi sõnade – alustasin kusagilt ja jõudsin kusagile välja. Nüüd on muutunud minu jaoks omalaadseks hobiks püüda üht-teist toimuvast – eriti mulle kordaminevat osa – vanamoodsasse, vaid sõnu kasutavasse klassikalisse struktuuri vormida. Tulemus... ei haaku.

Järgmiste ridadega saan ma juurde veel hulga vaenlasi ja kaotan peaaegu kõik potentsiaalsed lugejad, aga minu jaoks pole kirjutamisel vähimatki mõtet, kui valetama pean. Seda uut ja karmi maailma valitsevad need, kel on kõige paremini häälestatud halo. Transhumaanid. Ma tean, et mitte keegi ei taha seda välja öelda, aga tõtt see ei muuda. Eriti vihkavad transhumaane „puhtad” inimesed, ja nemad on peaaegu ainsad, kes veel hindaksid klassikalisi, vaid sõnadega väljendatud lugusid.

Ma olen oma haloga ammu üks. Ja ma ei tahaks hakata filosoferima, palju minust on kolbaluud asendavas „trükkplaadis”, palju teistes kehasisestes süsteemides ja palju pilves laiali. Ma ei taha üldse raisata aega mõistatamisele, mis „minust” saab sel päeval, kui „teadvuse bioloogiline baas” enam ei vasta.

Ma mainin seda tegelikult vaid sellepärast, et kogu eelnev jutustus on vaid üks suhteliselt kitsas tahk toimuvast, nii nagu transhumaanid seda näevad – nii nagu mina seda nägin. Mul jooksis kogu aeg taustal kogu satelliiditelemetria ja kõigi teiste liikuvate ja statsionaarsete patrulli jälgimisjaamade info, ja ma edastasin neile ka selle, mida ise kogusin. Kõigepealt renderdas Alissa taustast välja mu halo, siis panin teised süsteemid ära arvama, millega tegu, ja kogu info jooksis samaaegselt ka Olkiluoto kesksüsteemi AI-dele, et tulemusi kontrollida; nad olid põhimõtteliselt kontrolliks, sest info ülepumpamine võtab aega ja side võib katkeda; patrull peab vajadusel ise hakkama saama. Ent seekord side toimus tõrgeteta ja ma tegutsesin osana Olkiluoto turvasüsteemist.

Mulle jooksis kogu aeg infot, alates Alissa skaneerimise tulemuste süvaanalüüsist ja taktikastsenaariumitest, lõpetades teiste kändude lollide märkustega mu seksuaalsete eelistuste kohta; olgu, neil oli peal madalaima prioriteedi märgend. Ma teadsin, et kaugemalt lähenevad veel mingid masinad, ma teadsin, kus ja mis kursil on turvatsoonist startinud hävitajad, ma teadsin nende läbirääkimistest teiste turvatsoonidega ja üldse situatsioonist kogu õhuruumis, ma teadsin teiste patrullide asukohti ja sekkumisprognoose ja ma olin käsutanud enda juurde ühe just sellisteks puhkudeks lähikonda peidetud roboti, mis oli midagi tanki ja kiirabiauto vahepealset – liiga suur ja raske, et lennata, kuid vajadusel võimeline paar räbalatekslastud minusugust elus pidama ja päris tõhusalt kaitsma.

*

Ma pakkisin Alissa koos ta jalgadega seljakotti ja sörkisin kõigepealt sinna, kus vedelesid minu poolt puruks lastud miilitsate tükid; droonid jõudsid selle koha kohale muidugi ammu enne mind, kuigi ma liikusin mööda maad viletsama kopteri kiirusega ja Alissa raskust polnud peaaegu tundagi. Peast käis läbi, et maailm on liikunud tohutult kaugemale aegadest, kui siin sörkis, saaklooma korjus

või naaberhõimu plika seljas, muistne kütt, paar halvastikodustatud poolhunti sabas... Mulle tegelikult üldse ei meeldinud see uus maailm, aga minu käest ei küsinud keegi.

Alissa ärkas. „Kuule, ole hea, pane mind korraks maha.”

Panin. Ta ajas end käte jõul seljakotist välja, sättis üht ja teistpidi, sai kuidagi hakkama jääkainete väljutamisega ja uuris siis lähemalt oma äralõigatud jalgu.

Miilitsate jäänuste ülevaatamine võttis paar minutit; loomulikult vaatas neid sisuliselt üle kogu Olkiluoto kaitsestruktuur. Skortšer tulistab elektromagnetpüünises plasmat, ehk pisikesi keravälke; see on kallis relv, ent ainus tõhus relv ajastul, mil tapjarobotid on tavaliste kuulide ja rakettide vastu liiga hästi kaitstud. Kummatigi polnud neist palju järel ja mitte midagi sellist, mida tasuks kaasa võtta; nende tehnilised lahendused olid ammu teada ja maailmas ei ole olemas sellist idioti, kes teeks tapjaroboti, mille tarkvarale keegi võõras ligi pääseb.

Jõudis kohale mu tellitud tank. Tõstsin Alissa sinna intensiivraviasemele ja andsin oma koodid, et seade tööle hakkaks. See võttis Alissa jalgade kõndid tihedasse haardesse ja hakkas askeldama. Alissa ajas end kohe istukile ja uuris oma jalgu, millele teised robotmanipulaatorid olid samuti juba „korgid” otsa pannud. Ta halo – või kui tähte närida, siis sel hetkel ma muidugi veel ei teadnud, kas ta kolbaarvuti on halo nime väärt – tahtis mediroboti juhtimisele ligi pääseda. Mõtlesin hetke ja andsin selleks loa.

Ainult et üldse polnud tore, et see, mis miilitsate järel tuli, osutus detekteeritavale kaugusele jõudes seitsmeks kentauriks. Mis oli halb, sest kentaurid on Graadi raskemad kaitserobotid ja ühel minusugusel ei tasu nendega kaklema hakata. Jah, selle aja peale olid teised patrullijad ja õhuluure avastanud lähikonnas veel ka kümneid miilitsaid, mis tähendas, et neid oli Alissa järele saadetud kokku sadu.

Olin tankile juba andnud käsu maksimaalkiirusel Olkiluoto poole liikuda; mis andis ainult natuke lisa-mõtlemisaega, sest kentaurid liikusid palju kiiremini. Saatsin Alissale situatsioonianalüüsi.

Ta uuris kujutisi paar hetke, mühatas siis: „Kentaurid,” ja asus lugema muud infot, mis ma talle saatnud olin. „Olgu, pane siis mind hädapärast kokku,” ohkas ta lõpuks. „Tank oskab nende nugade juhtimise maha põletada – kui sa kardad. Ma usun, et tean nüüd, kuidas seda tehti, aga ega ma saa isegi täiesti kindel olla.”

Siit on puudu tegelikult jälle umbes keskmise monograafia jagu infot, mille vahetamise järel tema ja tanki süsteemid kokku leppisid, kuidas tanki nanod ja muud vahendid aitavad isoleerida ja hiljem kergesti taasavataval viisil parandada ta jalgade orgaanilise osa otsi, kuidas mahalõigatud jalgade küljest käib ära kogu orgaaniline osa, kuidas seda säilitada nii, et seda oleks võimalik pärast uuesti tagasi panna, ja kuidas järelejäänud kevlarist ja terasesulamitest struktuurid jalgade järelejäänud osa külge tagasi keevitada.

Tank kihutas Olkiluoto poole tagasi ja peatus ühe oja kaldal. Ojad voolasid endiselt, kuigi kunagi võib-olla päris armsast orust oli järel mudane, üksikute kõdunevate tüvedega segadik.

„Aeg tank hüljata,” ütlesin välja hüpates. Olin talle saatnud taktikastsenaariumid, nii et ta noogutas midagi lisaks küsimata ja astus ka välja. Hakkasin lugupidamatult hirnuma, sest neil metalsetel karkudel seistes nägi ta tegelikult ütlemata koomiline välja.

„Mis siin nii naljakat on?” küsis ta mürgiselt.

„Eh, ma sain just teada, et kuigi mulle meeldivad peenikeste jalgadega tibid, on kusagil mingi piir.”

„Mehed. Naera siis veel.”

Ta uuris end ega suutnud isegi turtsatust tagasi hoida, kuigi ta porises sinna juurde midagi, mis tõsi olles oleks näidanud mu geneetilist pärandit väga halvast valguses.

Andsin talle tankist teise varjemantli ja selles meenutas ta tõepoolest kõige rohkem *Angry Birds*'i militaarvarianti. Sörkisime eemale ja ma sobitasin oma tempot tema oma järgi, andes talle aega oma süsteeme kontrollida ja hädapärast kokku lapitud juhtimisega harjuda.

Taktika oli lihtsalt öeldes selline, et lippame minema ja tank jääb meid katma. Tank sai võitlemisega ise hakkama ja sel polnud ka sellist soomust, et oleks tasunud kentauride eest selle sees varjuda. Sellest polnud kentauridele üldse õiget vastast, kuid selle ülesanne oli anda meile natuke aega, kuni sekkuvad Olkiluoto raskemad relvasüsteemid.

Kentaureid jõudsid tanki juurde, kui olime läinud vaevalt 6-7 kilomeetrit. Lahingu salvestustel oli näha, et kuigi tank tabas vähemalt kolme, paistsid kõik seitse kentauri olema liikumisvõimelised, kui olid sellega lõpetanud. Need olid lähenenud ettevaatlikult ja üldse oli lahing kuidagi hillitsetud – mis võis tähendada, et nad ei tahtnud tanki puruks lasta juhul, kui Alissa on seal sees.

Siis tulistasid kentaure kohalejõudnud hävitajad. Natuke aega virvendas kogu ümbruskond edasi-tagasi tuhisevatest raketidest ja hävituskiirtest. Me ei olnud aktiivses sides, ehk siis ei saatnud ise, kuid mulle saadeti piisavalt, et aru saada, et oleme endiselt suures ohus – lahing lõppes kõigest ühe kentauri hävitamisega ja järelejäänud hakkasid meie järele ringi vaatama. Hävitajad olid suurema osa raketidest välja tulistanud ja tegelesid ainult droonide allalaskmisega, oodates järgmist lainet.

„Kuule, ma ei saa eriti edasi,” teatas Alissa. „Ma ei hakka diagnostikat saatma, eks ole, aga jalgade juhtimine annab vigu. Ilmselt said need rohkem kõrvetada või läks ühendamisel midagi viltu, aga ma olen kaotanud üle üheksa kümnendiku valguskiududest ja tõenäoliselt kaotan lähematel minutitel juhtimise üldse.”

Taas kaalusin, kas see on mingisugune lõks, kuid sel ei paistnud olevat mingit mõtet. Kummatigi oli meil niikuinii aeg varuplaan käiku lasta. Vaatasin ringi – hall taevas, radiatsioon, surnud loodus, temperatuur nulli ligi... Mantlid suutsid meid ümbrusega ühte sulatada päris hästi, ent väga kaua ei saanud – eriti liikumatult paigal – varjata soojusjälge. Ma aga olin tulnud piki ojasängi mitte ainult selleks, et olla ümbritsevast maastikust pisut madalamal, vaid ka oja enda pärast – voolav külm vesi viis meie jääksoojuse märkamatu minema. Nii sai meist meie varjemantlite mimikri abil lihtsalt veel üks ojas vedelev kivi.

Tegin ära oma, hm, jääkide väljutamise, ja otsisin seljakotist toidumoona. „Sööd?” pakkusin tallegi.

„Ära ei ütle,” sõnas ta ükskõikselt, aga see, kuidas ta peaaegu värises valkudega rikastatud šokolaaditahvlisse hambaid lüües, tunnistas, et tegelikult oli tal väga nälg. Andsin talle veel ka juua, hoiatades: „Meil ei ole rohkem. Mul on ainult see üks pudel, mille sa enne tühjaks jõid ja mille ma tankis uuesti täitsin.”

Ta noogutas rabedalt. „Mida sa minuga üldse ette mõtled võtta? Miks sa mind aitad?”

„Mul ja tegelikult tervel mu meeskonnal on juba väga põnev, mis asi sa oled, et sind niimoodi püütakse.”

„Sa ikka saad aru, et minus ei tekita vähimatki vaimustust perspektiiv, et te mu juppideks võtate?”

„Me ei võta sind juppideks.” Kehitasin õlgu. „Aga... noh, me üldiselt vist ikka käitume natuke paremini kui Graadi rahvas.”

„Küllalt ilmselt ma arvestasin sellega suuna valikul. Kas sa saadad praegu?”

„Ei. Ma isegi ei võta vastu – siin mudas on halb levi ja ma lülitasin välja kõik, mis võimalik.”

„Noh...” Ta kõhkles. „Kes sa ise oled?”

„Ah, rändasin siinkandis jurta ja põtradega ringi, kuni põdrad ära surid ja jurta pimedas helendama hakkas. Siis topiti räni ja metalli täis ja nüüd valvan Olkiluoto omasid.”

„Kuule...” Ta kõhkles mind uurides ja nimetas siis mu nime. Mu pärisnime.

Uau... „Olgu, see on nüüd natuke teisest klassist, nii et mind lausa huvitab, kuidas sa mu välja raalisid?”

„Väga elementaarne on kokku panna, kes võrgust kaob, kui Zokkar patrulli ilmub. Seda saab muidugi vaid tagantjärele kokku panna ja selle tõenäosus on vaevalt 70% ligi, aga su hulkumiste ligikaudset kulgu võib ennustada. Nii et mul oli mingi 30% lootust sinu otsa sattuda.”

„Ja miks sa tahtsid minu otsa sattuda?”

„Sest sa oled kändudest kõige avatuma mõtlemisega ja tõenäoliselt kunagi nooruses minu peale pihku tagunud.”

Oeh. Kändudeks hüüdsid meid, vanu, noored transhumaanid. Nagu öeldud, riskisin ma omal ajal hullult. Ma sain kõigi siirikutega keskmisest palju paremini hakkama, sest olen eluaeg sellistele asjadele mõelnud ja lisaks arvutustehnikaga igas mõttes kursis. Muidugi said noored paremini hakkama; vana tähendas selles kontekstis, muide, ülekolmekümnest... Aga millegipärast kippus ainult noortest hüpergeeniustest koosnevatel puntidel halvasti minema, nii et nad olid õppinud hoidma „läheduses” teatud hulga vähegi millekski kõlblikke vanu ja mõtlesid kõik oma otsused kolm korda läbi, kui märkasid, et kännud hakkavad vastikust eritama...

„Seleta.”

„Ega ma nüüd ei solvu, et sa mind ära ei tunne, sellest on peaaegu pool sajandit. Porno eest maksti head raha ja pole mingi eriline vaev kindlaks teha, kui palju su koduse IP pealt mu pilte alla laeti. Sa ikka vaatasid mind päris palju 40-50-selt.”

Tõepoolest, Venemaa vaevus salvestama, kes neil baseeruvaid saite külastasid – ikka selleks, et ehk annab šantažeerida...

„Oot, siis pead sa ise ka olema...”

„Jah, ligi 70.”

Hakkasin naerma. „Babuška-transformer.”

Eks muidugi oli mu kunagine pornokogu alles – see paar giga polnud ju mingi maht... – ja kui teada, mida otsida, pani näotuvastus ta millisekunditega kokku. Kuigi muidugi ei tähendanud see midagi, sest palju seal ta oma nägu ikka järel oli; sellepärast ma polnudki vaevunud seda varem tegema.

Ta ei solvunud. „Ma nägin tegelikult veel 40-senagi umbes selline välja. Aga siis läks järjest raskemaks seda ametit pidada. Vastupandamatu väljanägemisega jumalannasid hakkas liinilt tulema ja kuigi ma mõnd aega suutsin end samasse klassi tuunida, maksis ainuüksi hooldus suurusjärg rohkem kui ränist ja plastist ametiõdedel.

Aga siis avastasid omapärase nišši – robotsünnitaja.

Ära naera!

Ma kuulusin firmasse, kus...” Ta krimpsutas nägu ja vaikus paar sekundit. „Sa tead, mis olukord seal ida pool on. Need vähesed, kes üldse veel normaalseid lapsi said... Aga elusate inimehade pidamine aastate kaupa kaitstud keskkonnas on kallis ja nii hakatigi kasutama naturaalselt emakat robotkehas. Olukord oli nii hull, et oma organid müüsid väga hea meelega ära tüdrukud, kel endal polnud mingit võimalust... ja kes niikuinii poleks tahtnud sellesse maailma lapsi sünnitada. Mingil hetkel oli meil üle kahekümne kõrgema klassi robotkeha, mille sees... Noh, aga siis hakati eelistama kunstemakat. Odavam.” Ta vaikus veel paar sekundit. „Mul ei ole millegi üle uhke olla. Ma olin selles äris päris hinnatud, sest kandsin päris tihti neid looteid ka ise ja selletõttu sain meie botiplikakonda paindlikumalt programmeerida. Ma sain ka end modifitseerida, aga... noh, mis teha, sellega käis kaasas, et firma teeb üht-teist „investeeringu kindlustamiseks” – nagu sa nägid.

Aga siis ühel päeval juhtus midagi... veidrat. Mulle anti hoiule viis munarakku ja öeldi, et ma neid väga hoiaksin ja et sperma tuleb hiljem. Asi oli piisavalt kummaline, et ma panin neli neist enda emakasse ootele ja lasin viienda DNA analüsaatorist läbi. Ära tee nägusid, munarakke hävib alati, see pole midagi erilist.

Aga selle DNA oli. Sellega oli tehtud midagi... Olalaa! Ma ei ole eilne – üht otsa pidi viisid jäljed Genfi ja kui sperma tuli, siis suutsin sellegi identifitseerida. Härra president isiklikult.” Ta pilgutas silma. „Kui sul on paar töötavat ajurakku ja sa seda maad natukegi tunned, siis peaks edasine selge olema – sellisele operatsioonile tunnistajaid ei jäeta. Ja nii ma siis sääred tegingi. Kusjuures mu vari peaks seal siinamaale üritama jätta muljet, et mina ei tea, kes mu boti üle löi ja miks ja et ma läksin peitu, sest kardan oma elu pärast.”

Lahing algas taas ja näis käivat vahelduva eduga kõikjal meie ümber. Droone lendas õige mitu meist väga lähedalt mööda ja see tegi kõhedaks. Üldiselt on ju nii, et kui sul pole pea kohal oma droone, pole varsti sind ennastki. Ja minul ei olnud. Kui sinna oja paigale jääme, olin oma droonid edasi saatnud – need üritasid jätta muljet, et oleme nendega. Mu saatatus sõltus hetkel sellest, et kentaurid ei olnud näinud meid sinna oja paigale jäämas.

Mul polnud enne mõistlik välja tulla, kui on täiesti kindel, et oht on möödas. Sest kui see, mida Alissa rääkis, oli tõsi, tähendas see, et ükski eeldus ei kehti – Graad võis Alissa püüdumiseks panna välja kõik, mis neil üldse oli.

Vaadake, geenimanipulatsioonid olid üks ala, mis vaatamata kogu maailmas valitsevale segadusele olid üldise konsensuse alusel mitte lihtsalt keelatud, vaid sitaks karmilt keelatud. Transhumaane ei sallitud, aga meiega lepiti – peamiselt sellepärast, et me olime inimkonna ainus tõhus kaitse järjest mõistetamatumaks arenevate tehisintellektide vastu. Ja kõige tähtsam – me olime sündinud inimesena. Transhumaanid ei olnud eraldi liik. Suremuse ja segaseksmineku protsendid sellistel operatsioonidel olid ikka veel nii kõrged, et suurem enamik inimesi eelistas „puhtaks” jääda ja transhumaane põlata, kuid kõigil inimestel oli teoreetiliselt võimalik muutuda transhumaaniks.

Seda enam „hoiti puhtust” inimgeneetika modifitseerimise osas; modifitseeritud geenidega inimene ei olnud „puhaste” arvates enam inimene. Aga kusagil keegi ikka salamisi katsetas ja mõningaid tulemusi loeti peaaegu et kontrollituks; järelikult kusagil kasvas ka geniaalseid lapsi, keda võis asja ilmsikstuleku puhul oodata lintšimine... Aga mitte Olkiluotos, mille probleem oli vastupidine – inimesi oli liiga vähe. Oli ju üks patrulli mõte korjata meile kõik tegelased, kellest võiks mingit kasu olla...

„Alissa, ega sa muidugi ei tea, mis neist munarakkudest välja tuleks? Kelle omad need on? Või on sel üldse tähtsust?”

„Need olid algselt minu omad. Üks järjekordne asi, miks mind firmas hinnati.” Ta tõi kuuldavale midagi ohke ja turtsatuse vahepealset. „Legendi järgi muidugi sada korda kontrollitud. Ma suutsin oma aparatuuriga tuvastada kaheksa enam-vähem tõestatud muudatust, enamik seotud aju arenguga. Ma olen kindel, et sinna on kokku pandud kõik natukegi tõestatud positiivsed mutatsioonid, nii et lapsed peaksid tulema kenad geeniused. Nii et päris kahju, et need nüüd lihtsalt kaduma lähevad. Ma isegi ei püüa hinnata, kui kallid need olid.” Ta turtsatas. „Väiksema turvatsooni aastaeelarvest kindlasti kordi rohkem... väiksema turvatsooni hind pigem.”

„Oot, kuidas sa neid üldse hoiad? Munarakk elab vist üldse ööpäeva? Külmutatuna?”

„Külmutamisest hoidutakse – väiksemad kahjustused on sel puhul praktiliselt vältimatud. On meetodeid, kuidas seda aega viie päevani pikendada. Aga see viis päeva on nüüd läbi.”

„Nii et sul oleks mõistlik olnud neid suvalise spermaga viljastada?”

„Tead... Mis mul sellest kasu oleks olnud? Sa ei saa ikka veel aru, kui suur mäng see on? Noh, ma lootsin hulga kiiremini kuhugi... Anna andeks, sa olid ainult üks võimalus.”

Asi hakkas mulle nalja tegema. Jah, loomulikult oskan ma mõelda ja mu IQ oleks vanas süsteemis midagi 500 lähedal. Jah, tal oli absoluutselt õigus, kui ta oma elu pärast kartis. Ta kindlasti ei rääkinud mulle kõike, aga oli ilmselge, mida ta kavatses – kasutada neid valuutana, et osta omale koht Olkiluotos või... noh, kui järele mõelda, siis ega neid võimalusi palju olnudki, Olkiluoto oli kõige selgemalt transhumaanide võimu all, kes väga ei hoolinud „puhaste” ideedest, kuidas seal elu korraldama peaks.

„Kas tead, et sind võetaks Olkiluotosse kindlalt vastu kui pereliiget, kui sul oleks ette näidata mõne sealse elaniku laps? Ja siis oldaks valmis ka väga tõsiselt su kaitsmisega tegelema.”

Ta ei hakanud üldse seda nägu tegema, nagu ta poleks sellega arvestanud. „On sul midagi välja panna?”

Irvitasin. „Kas tead, kui palju mu sõbrad mind on aasinud, et lootus sureb viimasena? Mul on natuke oma järel ja kus seda ikka hoida? Noh, paistab, et kulub ära.”

„Hm, saame protokollid kokku leppida, et kuidas seda käsitleda? Kõige parem oleks see avada mu emakas.”

„Jah, õige...” Tõmbasin oma meelegahast valguskaabli otsa ja ulatasin talle, ta võttis selle vastu ja surus omale meelegahale.

„Olgu.” Ta võttis meditsiinilise sideme, mis tal pükste asemel alakeha kattis – püksid oli ta ju kaotanud juba siis, kui ma ta orjaliimi seest lahti lõikasin. Ma ajasin oma püksid ka maha ja tõstsin ta õigele kohale.

Midagi polnud teha, kogu asi oli nii groteskne, et ajas mind naerma. „Kas ma sind suudelda võin? Aga tisse katsuda?”

Alissa vaatas mind hetke nagu segast, siis puhkes ka naerma. „Jah... Muide, kas sul sugufunktsioon tõesti mingil määral töötab?” Sest ega see tõesti ju ei tähendanud midagi, et mu suguti – või, noh, loomulikult „originaalist” väga kauge, kuid põhimõtteliselt ligilähedaselt toimiva riistapuu – kaudu parasjagu mu parematest päevadest tallele pandud spermat ta emakasse transporditi. „Aga parem teeme ratsutamist ja õigeid häáli mõni teine kord. Nii... nüüd jääb ainult oodata. Ja palvetada.”

„Kelle poole?” küsisin pisut imestunult.

Ta kehtas õlgu. Ja siis, vaadates sealt vähem kui viie sentimeetri kauguselt mulle silma, suudles mind korraga huultele.

Ta hakkas mulle aina enam meeldima.

*

Mu droonid ei tulnudki tagasi. Teisalt ei leidnud meid ka keegi üles ja ööpäev hiljem, kui kõik oli kogu selle aja vaikne püsinud, liikusime aegamööda ühte tugipunkti, kus ma sain valguskiu kaudu Skoutmasteriga ühendust võtta ja paluda meid nii ära korjata, et keegi teine sellest teada ei saaks.

„Kolm hakkasid paljunema,” teatas Alissa, kui juba tagasi turvatsoonis olime.

Vaatasin teda – pool pisikest seksbotti kahel teraskargul –, vaatasin ennast – patrulliküborg, mille sees natuke elusat vanameest – ja see ajas mu tahtmatult taas hirnuma: „Moodne perekond.”

„*Tempora mutantur et nos mutamur in illis*,” kehtas ta õlgu. „Sul on kunagi lapsed olnud, aga minul ei ole. Kahju oli alati neid ära anda. On neil tõepoolest võimalik siin ellu jääda?”

Nüüd oli minu kord õlgu kehitada. „Parem muidugi, kui keegi teada ei saa, millega me siin tegeleme. Kui mingi järjekordne maailmalõpp meid lõbustama ei tule.” Viipas hallile taevale ja surnud ümbrusele. „Laste kasvatamine sellisena on lihtsam kui omal ajal – ma võin samal ajal magada või omi asju ajada, kui halo mu kehaga lastele isa teeb.”

„Katsu sa! Või paneme neile juba enne sündimist halo – ära vahi, seda tehakse! – ja siis panevad nad oma rumalad vanemad juba enne aastaseks saamist paika.”

Mühatasin. „Olgu, igal päeval omad mured. Vaatame kõigepealt, kuidas su jalad tagasi saame. Lõpuks aurab romantika välja, kui ma sind kogu aeg tassima pean.”

Edasine, nagu öeldud, on tõepoolest ajalugu, sest, jah, paariaastaselt olid need lapsed targemad kui meie ja hakkasid ise halo nõudma.